

КОМПЕТЕНТНА ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ

НОРМАТИВНА УРЕДБА

чл. 8 от ДОПК

I. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КОМПЕТЕНТНА ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ

Общите правила за определяне на териториалната компетентност са изведени в чл. 8, ал.1 - 3 от ДОПК. Тези правила са приложими във всички случаи, освен в случаите, в които ДОПК не предвижда специален ред при определяне на компетентната териториална дирекция.

II. КОМПЕТЕНТНА ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ

Компетентна териториална дирекция на Националната агенция за приходите относно производствата по този кодекс, освен ако е предвидено друго, е:

1. Когато задълженото лице е местно физическо лице /ФЛ/, тогава компетентната ТД на НАП е тази, на територията на която се намира постоянния адрес на лицето, посочен върху личната му карта или друг документ за самоличност, съгласно Закона за българските документи за самоличност. Следва да се има предвид, че притежаването на търговско качество от ФЛ е без значение за определяне на компетентната за него ТД на НАП – тя се определя по реда за ФЛ.

2. Когато задълженото лице е неперсонифицирано дружество /гражданско дружество/ или осигурителна каса по смисъла на Наредбата за осигурителните каси, компетентната ТД на НАП е тази, на територията на която се намира техния адрес на управление съгласно учредителния им договор /нотариално заверен препис/. Ако в него не е посочен адрес на управление, за такъв се смята постоянният адрес или съответно адресът на управление на първия посочен съдружник. В случаите, когато не е представен учредителен договор, компетентна ТД на НАП е тази, която първа извърши процесуално действие по установяване на задълженията за данъци или задължителни осигурителни вноски.

КОМПЕТЕНТНА ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ

3. Когато задълженото лице е местно юридическо лице /МЮЛ/, като търговско дружество /ООД, АД, КДА, КД, СД/, кооперация, холдинг и други обединения по смисъла на ТЗ или ЮЛНЦ за компетентна ТД на НАП се счита тази, на чиято територия се намира седалището на ЮЛ, посочено в решението за регистрацията му.

4. Когато задълженото лице е клон на чуждестранно лице или търговско представителство, за компетентна ТД на НАП се счита тази, на територията на която се намира седалището, респ. адреса му.

Клонът по смисъла на чл. 17 и сл. от ТЗ има относителна стопанска обособеност има свое седалище, управленски органи, води търговски книги. Това важи с особена сила за клоновете на чуждестранни лица в Република България, които са и обект на самостоятелно данъчно облагане (permanent establishment). Законът дава възможност на чуждестранното лице да избере територия от страната, на която да установи свой клон и съответно да се регистрира в търговския регистър. Съгласно чл. 17а, ал. 1 от ТЗ клон на чуждестранно лице, регистрирано с право да извършва търговска дейност, според националния си закон, се вписва в търговския регистър.

5. Когато задълженото лице е чуждестранно лице, което осъществява стопанската си дейност в страната, включително чрез МСД по смисъла на § 1, т. 5 от ДР на ДОПК или определена база по смисъла на § 1, т. 7 от ДР на ДОПК или чието ефективно управление е в страната, то компетентна ТД на НАП е тази, на територията на която се извършва дейността или се намира управлението. Под място на стопанска дейност следва да се разбира такова съгласно ДР на ДОПК /§ 1, т. 5/:

а) определено място (собствено, наето или ползвано на друго основание), посредством което чуждестранно лице извършва цялостно или частично стопанска дейност в страната, като например: място на управление; клон; търговско представителство, регистрирано в страната; офис; кантора; ателие; завод; работилница (фабрика); магазин; склад за търговия; сервиз; монтажен обект; строителна площадка; мина; кариера; сонда; петролен или газов кладенец; извор или друг обект на извличане на природни ресурси;

б) извършването на дейност в страната от лица, упълномощени да сключват договори от името на чуждестранни лица, с изключение на дейността на представителите с независим статут по глава шеста от Търговския закон;

КОМПЕТЕНТНА ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ

в) трайно извършване на търговски сделки с място на изпълнение в страната, дори когато чуждестранното лице няма постоянен представител или определено място.

Под определена база следва да се разбира по смисъла на ДР на ДОПК /§ 1, т. 7/:

а) определено място, чрез което чуждестранно физическо лице извършва цялостно или частично независими лични услуги или упражнява свободна професия в страната, като например архитектурно ателие, зъболекарски кабинет, адвокатска или друга кантора на консултант, офис на независим одитор или счетоводител;

б) трайно извършване на независими лични услуги или упражняване на свободна професия в страната, дори когато чуждестранно физическо лице не разполага с определено място.

Когато чуждестранно лице осъществява стопанска дейност в страната чрез повече от едно място на стопанска дейност, компетентна е териториалната дирекция по местонахождението на първото възникнало място на стопанска дейност. В случай че чуждестранното лице не е изпълнило задължението си за регистрация в регистър БУЛСТАТ, компетентна териториална дирекция е тази, която първа извърши процесуално действие по установяване на задълженията за данъци или задължителни осигурителни вноски./чл.8, ал.3 от ДОПК/

За повече подробности срв. фишове Фиш IV.I.1 „Преобразуване на дружества. Общи положения” и Фиш IV.II.1 „Общ данъчен режим при преобразуване на дружества. Данъчно облагане за последния данъчен период” от Наръчник ЗКПО.

6. Когато задълженото лице не попада в горните случаи, тогава за компетентна ТД се счита:

- ТД на НАП по местонахождението на първия придобит недвижим имот в страната;
- ТД на НАП - София град;
- ТД на НАП по последния постоянен адрес на наследодателя;
- ТД на НАП по седалището на МЮЛ в случаите на чл. 126 от ДОПК при прекратяване или правопримство на МЮЛ.

КОМПЕТЕНТНА ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ

III. СПЕЦИАЛЕН РЕД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КОМПЕТЕНТНАТА ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ

В чл. 8, ал. 4 от ДОПК законодателят е дал правомощия на Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите да определя със заповед компетентната териториална дирекция за лицата, които попадат в териториалния обхват на повече от една териториална дирекция по общите правила. Такава например е заповедта с която ЗЛ, отговарящи на определени критерии, за които по общите правила на кодекса е компетентна една ТД на НАП да попаднат в компетентността на ТД „Големи данъкоплатци и осигурители”.

Заповедта на Изпълнителния директор се обнародва в "Държавен вестник".

По отношение на местните данъци, ДОПК определя като компетентна общината, в приход на чийто бюджет следва да постъпи съответният местен данък съгласно Закона за местните данъци и такси.

Внимание! Съгласно чл. 112, ал. 3 от ДОПК (Нова - ДВ, бр. 14 от 2011 г., в сила от 15.02.2011 г.), при възлагане на ревизия по реда на ал. 2, т. 2 от същия член, не се прилага чл. 8 от ДОПК.

ПРИМЕРИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КОМПЕТЕНТНА ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ

Задължено лице	Компетентна ТД на НАП /чл. 8/	Пример	Документ
1) Физическо лице	- По постоянен адрес	Местно физическо лице	ЛК, паспорт
2) Неперсонифицирано дружество	- По адрес на управление или - Постоянния адрес на първия посочен съдружник или - ТД, която първа е извършила процесуално действие	Дружество по ЗЗД /Гражданско дружество/	Учредителен договор
3) Осигурителна каса	- По адрес на управление или	X	Учредителен договор

КОМПЕТЕНТНА ТЕРИТОРИАЛНА ДИРЕКЦИЯ

СЧИТА

	- Постоянния адрес на първия посочен съдружник или - ТД, която първа е извършила процесуално действие		
Местно юридическо е	- По седалище	Търговско дружество, Кооперация, Обединение, ЮЛНЦ-сдружение, фондация, читалище	Съдебно решение, акт за вписване
5) Клон на чуждестранно лице	- По седалище	X	Акт за вписване
6) Търговско представителство на чуждестранно лице	- По адреса	X	Акт на Българската търговско-промишлена палата
7) Чуждестранно физическо лице/юридическо лице	- По местоизвършване на дейността или управлението	Чрез определена база Чрез МСД	X
8) Чуждестранно физическо лице/юридическо лице	- По местонахождението на I-ия придобит недвижим имот	ЧЛ, придобили НИ на територията на страната и непопадащи в горната хипотеза	X
9) За всички други задължени лица, извън горните случаи	- София град	Всички ЗЛ, извън горните случаи	X
10) Наследодател	- По последен постоянен адрес	Местно физическо лице	X
11) При прекратяване или правоприемство на местно юридическо лице	- По седалището	X	Съдебно решение, акт за вписване

[Обратно към съдържанието на наръчника.](#)